

DEBRECZÉNI FÜGGETLEN UJSÁG

EGY ÓRA . . . K 25.—
NEGYED ÉVRE K 75.—
FÉL ÉVRE . . . K 150.—
EGÉSZ ÉVRE . K 300.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

POLITIKAI NAPILAP.

Márk Endre

Hatodfél esztendei polgármesteri működés után Márk Endre nyugalmra vágyik és eltávozik abból a diszes pozícióból, amelybe a törvényhatósági bizottság osztatlan bizalma 1914. decemberében az utolsó általános restauráció alkalmával emelte. Annak idején Debrecen közönségének minden rétege lelkes örömmel fogadta polgármesterré választásának híret; most általános lehangoltság vett erőt a polgárságon, amikor a lemondás ténye nyilvánosságra jutott. Ez a körülmény bizonyítja legfényesebben, hogy Márk Endre polgármesteri működését a közönség teljes elismerése kísérte. A közéleti férfiu pedig nagyobb dicsőséget nem kívánhat, mint polgártársainak elismerését.

Nehezebb körülmények között nem állott még senki sem a városi közügyek élére, mint Márk Endre. A háboru első hónapjaiban foglalta el hivatalát, amely sohasem jelentett csak külső dekorumot, de sohasem járt akkora felelősséggel és olyan óriási nehézségekkel, mint amikor ennek terheit Márk Endre vállalta magára. A nehézségek és a terhek nap-nap után növekedtek és súlyosbodtak és nemsokára az elé a helyzet elé állították a polgármestert, hogy a normatív városi adminisztráció mellett még egy sokkalta nagyobbarányu háborus városi adminisztráció gondjaival is meg kellett küzdenie. A több gond, a több munka, a több felelősség csak fokozták a polgármester munkakedvét és munkacélját és képességei, tapasztalatai, tudása és erélye játsza legyőzték az akadályokat, amelyek pedig seregestől meredtek a városi közigazgatás köré.

Azután jött a forradalom. A forradalmi városi adminisztráció már nem Márk Endre vezérlete alatt működött. Mindenki tudja annak a zord decemberi éjszakának a történetét, mely a legitim vezért eltávolította az élről.

A terror egyidőre kiűthette a vezéri kardot Márk Endre kezéből, de a polgárság vezérének tekintette őt akkor is, amikor a vezéri kardot kénytelen volt hűvelybe rejtetni. És vezérének tekintti még Márk Endrét még sokáig, mert a közéletnek ezután is szüksége lesz a Márk Endre vezető kezére. A város közönsége tehát nem bucsuzik tőle, mert tudja, hogyha más pozícióban is, a jövőben is városának javára fogja szentelni Márk Endre az ő egyéniségének nagy értékeit és segíteni fog abban a nagy munkában, amely Debrecenre éppen az elkövetkező súlyos, történelmi jelentőségű időkben vár.

A kormányzó hétfőn deználja az új miniszterelnököket

Hadik gróf és Bottlik nem vállalkoznak — A Bethlen-kombináció újra felszinen

A kormányzói kihallgatások befejezésükhöz közelednek és beavatott politikai körök bizonyosra veszik, hogy az új miniszterelnök deználása hétfőn megtörténik. Mint jól értesült helyről közlik, a deználás előtt a kormányzó elnöklésével közös tanácskozás lesz, melyen a lemondott kormány tagjai, a pártok vezérei és politikai életünk más kiváló tényezői vesznek részt.

A kombinációk sorából legutóbb két komolyabb név röppent fel: Hadik János gróf és Bottlik József, a nemzetgyűlés elnöke. A Hadik-kombináció komoly volt abban a tekintetben, hogy több számottevő helyről az ő megbízatását ajánlották. Hadik azonban egyelőre nem akar kilépni passzívításából, nem is szólva arról, hogy a kormánypártok is tartózkodással fogadták ezt a kombinációt, amely egyébként szintén az egységes nagy kormányzó párt koncepciójával kapcsolatos. Hadik különben már ma el is utazott Budapestre. Általában úgy látzik, hogy az egységes kormányzó párt terve, egyelőre legalább, nem igen valósul meg.

Ami a Bottlik-kombinációt illeti, ezt a blokkbeli pártok szívesen fogadták, mert megfelelő volna a keresztény nemzeti egyesülés pártja és a kiskisgyártó között létrejött paktumnak. Teljesen megbízható helyen is tartják azonban, hogy Bottlik József semmiféle aktív szerepet nem kíván és nemsokára hogy minden

miniszterelnöki kombináció elől kitér, de miniszterséget sem vállal a megalakítandó kormányban.

A blokkbeli megállapodások dacára sem tűnik le a Bethlen-féle kombináció és a kiskisgyártó párt egy részén egyáltalán nem titkolják, hogy ezt a megoldást kedvezőnek találják. Erre nézve különben a tárgyalások még nem értek véget.

A kiskisgyártó pártján tegnap egy váratlan incidens kapcsán felmerült az a terv, hogy a nemzetgyűlést sűrűszen összehívják. A jövő hét egyik napjára tervezték az összehívást és erről a párt tagjai ma délelőtt tanácskoztak Rubinek Gyula földművelésügyi miniszterrel. A Ház összehívására azonban nem kerül a sor, mivel az az általános felfogás, hogy legközelebb úgyis összeül a nemzetgyűlés az új kormány bemutatkozása alkalmából és akkor szóvá lehet tenni azt az esetet is, amely miatt össze akarták hívni a nemzetgyűlést.

A kormányzó ma Pekár Gyula és Kovács J. István államtitkárokat, Schlachta Margit, Szabó József, Gyömörey György, Fáy Gyula, Weiss Konrad, Szerényi József báró nemzetgyűlési képviselőket, Popovics Sándor volt pénzügyminisztert és Balogh Elemért, a Hangya igazgatóját fogadta kihallgatáson.

A lemondott kormány tagjai ma délben minisztertanácsot tartottak.

A Szepesség bucsuja

A Szepesi Lapok-ban jelent meg ez a cikk, egy hónappal ezelőtt, amikor szepességi testvéreink értesültek arról, hogy a magyar kormány a kényeszerítő körülmények hatása alatt aláírja a békét. A cikk minden szava a cipsernek háláját és ragaszkodását fejezi ki Magyarország iránt, meleg és bátor a hangja és kiérezzük belőle, aminek megnyilvánulása elé a cseh cenzura emelt korlátot, hogy tulajdonképpen nem bucsut mond nekünk, hanem a mielőbbi egyesülés reményességét burkolja a bucsu köntösbe.

Egy arasznyi felhő közeledik az égen a gömőri hegyek felől. Utána lassan jön egy másik. Megint a harmadik. A vezető csillagok eltűnnek egyenként. — Végül felleget borul a Szepességre. »Gyászlobogó repül fel a zenitire.« Egyre és egyre erősbödik a hír: Magyarország aláírják a békét.

A végtisztességet, az utolsó, nemsokára jogunk, de kötelességünk is megadni. A Szepesség Szent István koronájának diadémja volt, tehát illő, hogy a válás pillanatában elbucsuzzunk tőle. A buborékok szét pattannak, a naiv forrásokból táplálkozó remények szétfoszottak. Előállott a rideg valóság. Kérlelhetetlenül a zord tények uralkodnak.

Nem valami számadásfélét, vagy mérleget akarunk csinálni, csak

bucsuzkodunk. Megköszönjük a sok jó és hőfehér lisztet, melyből ezer éven keresztül táplálkoztunk, melyből gyermekeink oly jóízű, zamatos kalácsot ettek. Megköszönjük Tokajnak gyöngyöző, tüzes borát, melyből sehol annyi a világon a pohárba annyi nem folyt, mint éppen a Szepességen. Megköszönjük a fekete, ropogós cseresznyét, meg a hamvas, mosolygó, kajszin-barackot, a csábitó, gyöngyszemű szőlőt és a vérbélü görögdiányt, amit az egri menyecskék árulnak Lőcsre, Igló és Poprád piacain.

Megköszönjük még a finom illatú erdőtelki és verpeléti szüzdohányt is, amit gyöngyvirággal vegyest hoztak át az erchegységben. Megköszönjük a szeretetet, a gondosságot, mellyel fiainkat

nevelték, elhelyezték és lett legyen az munkás-, ur-, vagy parasztszalad szülőltje, a legmagasabb állásokig juttatták Magyarországon. Megköszönjük a gavaléros bánásmódot, melyben még a szepesi pesztonka is részesült, mert a zipserek becsülete volt Magyarországon. Megköszönjük a sok bányatelep és gyár felvirágoztatását, a hatalmas vasúti forgalmat, a tündöklő gazdag iskolaépületeket, felszereléseket, dohánygyárakat, fa-, textil- és fémipari szakiskolákat, ásványvizeink forgalomba hozatalát. Megköszönjük a Magas-Tátra világhírű felvirágoztatását. Mindezt mi megköszönjük szépen nektek magyarok, kik velünk emberesen és őszintén jól bántatok.

»És te Levoča, te kőoroszlán, nyujtsd ki a nyelvedet rám, ha mindez nem igaz. De nyujtsd ki a nyelvedet arra is, aki ki merete a száján azt a szörnyű bünt ereszteti a zipserek közül, hogy ő Magyarországot mostoha fia volt.« Még hálálkodni sem akarunk koldusmódra, mert ez izetlen volna. Egyszerűen bucsuzunk, tiszteletreméltóan, meghatóttan. Reszkető karunk kitarjuk elszakadt testvéreink, földönfutó fiaink után, akik nekünk kedvesek voltak, de akiket a rövidlátás kiűzött.

Szlovák apák, magyar anyák, gyermekek, unokák, kik széjjel vagytok szakítva, ne feledjétek el egymást soha! Milliő és milliő ezüstszál láthatatlanul húzódik keresztül-kasul a levegőben, de rajta mindenütt sűrűn a fájdalom könnye rezeg. Nektek mind istenhozzádot kiálltunk!

Ti pedig becsületes »Tiborcok«, kiknek a szerencsétlenség pillanatában nem volt egyéb gondotok, minthogy üszköt dobjatok a testvér és testvér közé, legyetek átkozottak elevenen a földben, a pokolban, az örök tüzőn, legyetek átkozottak mindörökké, amen.

Most pedig te vén »Branyiszköc« és te gomolygó felhőkben tündöklő »Lomnici csucsa«, »Nagy-szalóki csucsa«, a »Gerlachfalvi csucsa«, ti smaragd-fénnel bájoló tengerszemek, te, az »Arpád sirjate takargató méltóságos »Magura« és a Dunajec tükrében pompázó »Korona-hegy« és ti mind a messzeségben kéklő szepesi hegyek sorakozatok! Pihenjen el a csalóánydal, húzódjatok megremegve ti vendégfecskek, csak az erdők moraja zugjon! Hőmpolyogva zugjon, a kéklő hegyeken keresztül, a sóhajtasokat vigye el azoknak, kiktől bucsuzunk.

Ti pedig hanyat-homlok, sziklákön keresztülcsobogó, milliárdnyi kristályszemektől fröcsögő szepesi patakok, csak fussatok és majd ott, hol folyamokká dagadva hőmpolyogtok, mondjátok el, hogy a mi könnyeink nem fognak kiszáradni soha.

A magyar Folklore Fellows Hajdu-megyében

Amit a múlt hét folyamán még mint jámbor óhajást emlegetünk, ma már befejezett tényként regisztrálhatjuk, hogy a magyar néphagyomány gyűjtő szövetség hajdumegyei gócpontjait Debrecen kivül még négy nagy hajdu városban sikerült megalapítanunk. A talaj voltaképp már napokkal előbb elő volt készítve azokban a szapora levélváltásokban, távirati és telefonszólásokban, amelyekben *Sebestyén Gyula* dr., a magyar Néprajzi Társaság elnöke és *Pap Károly* dr. egyetemi tanár a megye jelesebb papjait és tanárait siettek beavatni a gyűjtés jelentőségébe és titkaiba, úgy, hogy mikor június 24-én délelőtt Szoboszlón, délután Debrecenben; 25-én Bősörményben és Dorogon; 26-án Nánáson megjelentek, mindenütt nagyszámú közönség és lelkes ifjúság fogadta a magyar Folklore Fellows uttörő bajnokait. A tájékoztató előadások Debrecen kivéve — hol a vármegye volt szíves átengedni díszes auláját — mindenütt vagy a református főgimnáziumok vagy a polgári iskolák tornatermeiben folytak le s oly díszes közönség jelenlétében, melynek soraiban ott köszönthették a polgármesterrel élén a város számottevő intelligenciáját, papokat, tanárokat, közhivatalnokokat meglepő nagyszámmal és érdeklődéssel.

Az előadások — néhol a közönség kérésére — órákig elartottak s feszült figyelemmel hallgatták *Sebestyén* és *Pap* dr. urak fejtegetéseit a népnyelv, népzene, népköltés, néphit és babonás szokások stb. csodás gazdagságáról és titkairól, a «Folklore Fellows» angol elnevezés eredetéről, mely voltaképp a népköltészetet gyűjtő fűköt, fiut, szóval fiatalabb embert jelent, mivel a gyűjtők legmozgékonyabb csapatait valóban a fiatalság soraiból szokták toborzani világszerte. Hogy miben áll a gyűjtés technikája, leleménye, hogyan kell az összegyűjtött anyagot rendezni és feldolgozni, hogy miféle sikereket értek el e téren már e század elején, főként a skandináv népek és a rokon finnek, akik épen a maguk gazdag népi hagyományainak, költészetüknek köszönhetik nemcsak tudományos irodalmuk megteremtését, hanem az orosz zsarnoksággal szemben nemzeti irredentizmusuk leghatalmasabb fegyvereit is. Beszéltek aztán a magyar népdal és népmese csodás világáról, hogy hogyan kellett e misztikus talajból természetesen felbukkannia a világ legnagyobb lírikusának: Petőfiének és legnagyobb mesemondójának: Jókainak, hogy népi babonáink egy csomó őspogány mythologiai elemet rejtegetnek, népzeneink hódító erejére pedig elég annyit mondanunk, hogy a hazai nemzetiségek, közelebbről a tótság és oláhság muzsikájának csaknem 50 százaléka tiszta magyar eredetre vall, a többi is vagy vegyesen magyar, vagy értékelen, ritmustalan keverék. Ha mindezt sikerül legalább alapelemben összegyűjtenünk, oly rendkívüli értékekkel gyarapítottuk saját szellemi kincsestárunkat, mely az egész világirodalom

folklorisztikai gyűjteményében is számottevő szerepet fog játszani. Ezért indulunk hódító utra most a hajduságban, amelynek népi lelke szinte épp olyan kiaknázatlan, akár a Hegyaljé, a Mátrajé vagy a Bakonyaljé, mint a Felső Tisza és Duna vidéké, Tolnáé és Baranyáé.

Ilyen dolgokról szólni volt hely, hol az ifjúság kitörő lelkesedéssel ajánlkozott a gyűjtés munkájára, sőt nemcsak a tanulóifjúság, hanem a jelenlévő hölgyek és idősebb urak is, hogy a zarkózott hajdulélek rejtett kincseit kellő tapintattal és kitarással ők is siessenek megostromolni. Írószerekekkel, papirossal, mihelyt a bojokot véget ér, a svéd, norvég, dán és finn Folklore-szövetség fogja ellátni a gyűjtőket, a beküldött sikerültebb gyűjtemények pedig 300, 200 és 100 koronás jutalmakban fognak részesülni alkalomról al-

Tanuvallomások Stromfeld ezredes bűnpörében

A vörös hadvezér főtárgyalásának harmadik napja

Budapest, július 3. A hadosztálybírósi ma folytatta *Stromfeld* Aurél volt vezérkari ezredes bűnpörének tárgyalását. Ma több tanut hallgattak ki.

Lichtenegger András vezérkari százados a következőket vallotta: — A vörös hadseregben az anyagi ügyek egyik vezetője voltam. 1919 husvét második napján osztottak be a vörös hadseregbe. Akkoriban kezdődött meg a nagy offenzíva. Gödöllőn tartózkodtunk. *Stromfeld* szociáldemokratának vallotta magát, azonban többször kijelentette, hogy ő nacionalista szociáldemokrata. Az én nézetem az, — ugymond a tanu — hogy ő neki nagy tervei voltak. Tervszerűen és következetesen diktátor akart lenni, ezáltal akarta megbuktatni a tanácsrendszert. Meg vagyok győződve, hogy *Stromfeld* nemzeti irányban akart dolgozni és nem volt színész, mert hiszen a vörösöké mellett nekünk is megvolt a magunk kémrendszere. Amikor *Stromfeld* egy izben zsámban feküdt, *Böhm* és *Landler* között a következő telefonbeszélgetés folyt le: *Böhm*: *Stromfeld* beteg; hiszed? *Landler*: Hát te hiszed? — Ok tehát örömmel vették, amikor *Stromfeld* elment.

Zamaróczy őrnagy-hadbíró: Ha *Stromfeld* diktátor lett volna, továbbra is a kommunistákat szolgálta volna, vagy ellenük fordult volna?

Tanu: Okvetlenül törtéte volna őket. A munkásrezerek a fronton kezdték az engedelmisséget megtagadni és ez is összefüggött a hadsereg kezdődő nacionalizálásával. A szolnoki fronton ugyanazok voltak az állapotok, mint az 1918-iki nagy frontösszeomlásokor. Rabló hordák vonultak előre, amelyek mindent kifosztottak. Nagyon félt volt, hogy az anarchia szétterjed az egész megmaradt területen és mi katonák nagyon jól tudjuk, mit jelent az, ha a katona megbolondul, hát még ha vörös. Akkor bizony vezérkari főnöknek lenni egy ilyen csúrhélnél nem volt valami nagy dicsőség.

Rác tábornok: Az ön érzése az volt, hogy ha a hadsereget szét-

kalomra, amint a szövetség vezetőségének azokat beküldötték.

Végül e helyütt is kedves kötelességünknek ismerjük hálás köszönetet mondani az említett hajduvárosok polgármestereinek, akik, élükön *Márk* Endre ur ömeltóságával, nemcsak hogy a legodaadóbb készséggel támogassák eleve a mi hajdusági szövetségünk munkáját, hanem utunk, sikereink előkészítésében is oroszlanrészük van. Szolgáljon az ő nemes példájuk mindnyájunk serkentésére, hiszen a magyar néphagyományok gyűjtése ma, amikor egész fajiságunk léte vagy nemléte forog kockán: nemcsak ilyes vagy amolyas kulturális kötelesség, hanem egyenesen a nemzet jövőjének, egyéniségének, államiságának megmentése, röviden a magyar irredentizmus. Ennél égetőbb, nagyobb feladat pedig ma nem lebeghet egyetlen magyar lélek előtt sem! (k.)

züllesztetni engedjük, akkor rémségek következnek. Beszéltek önkörről a vezérkarban?

Tanu: Többször. Az volt a nézetünk, hogy várjuk meg, míg a dolgok jobbrafordulására elérkezik a kellő időpont.

— *Stromfeld*nek volt erről tudomása?

— Igen, határozottan biztatott bennünket.

Herbst László, a vezérkarhoz beosztott százados a következő tanu. Bevonulása óta ismeri *Stromfeld*nek. *Stromfeld*nek határozott szándéka volt összegyűjteni a rabló hordákat és az országot megmenteni az anarchiától. A június 24-iki ellenforradalom napjáról mi tisztek nem tudtunk, minket semmiről sem értesítettek, ezért nem sikerült az ellenforradalom.

A tanu megesketeése után az elnök szünetet rendelt.

Feloszlatják a tejjgazdaságot

A gazdasági bizottság ülése

A gazdasági bizottság tegnap délután 3 órakor *Talay* Zoltán tb. tanácsnok elnöklésével ülést tartott a városháza tanácstermében. A bizottság foglalkozott a tejjgazdasági felügyelő-bizottság javaslatával a városi tejjgazdaság bérbeadása iránt és teljes egészében magáévá tette azt. Ezek szerint a bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a tejjgazdaságot az orvosolhatatlan deficit megszüntetése céljából 1920. évi október 1-re oszlassák föl s a hozzátartozó 304 kat. holdnyi legelő és kaszáló területet nyilvános pályázat útján adják bérbe a legtöbbet ígérőnek. Ki kell kötnie azonban a városnak, hogy a bérlő legalább 150 liter tejet szállít naponta a város részére.

A népjóléti minisztérium már régebben elrendelte egy községi munkás-segélypénztár föllállítását. A pénztár kiadásait a rendelet szerint a büntetés-pénzekből befolyó összegből kellett volna fedezni. Ilyen pénzek azonban a vonatkozó törvényszakasz életbe-

lépte, 1898 óta egyszer sem folytak be. Most a minisztérium újból megsürgette a pénztár létesítését s ezért a bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy keresse meg a társörvényhatóságokat aziránt, milyen eszközökkel tartják fenn az ott létesített segélypénztárakat?

Annak idején, mikor a közgyűlés az állatösszeírást elrendelte, *Jóna* István bizottsági tag indítványozta, hogy igazolás alá kell venni az állatok tulajdonjogát. Az állatösszeírás most befejeződött s a bizottság javasolja, hogy az összeírás alapján a közgyűlés rendelje el az igazoltatást.

Uri kelengyét,

inget, nadrágot, gallért és zsebkendőket készít

HERMAN NÁNDOR
Hatvan-utca 31. szám.

A polgármester lemondása

Nem lesz polgármester-választás

Városszerte szenzáció erejével hatott *Márk* Endre udvari tanácsos polgármester lemondásának híre, mert a nagyközönség előtt ismeretlen volt, amit csak a polgármester bizalmas környezete tudott, hogy *Márk* Endrének régebbi elhatározása volt a távozás. Ettől az elhatározástól nem sikerült eltéríteni őt bizalmas barátainak, sőt arra sem volt rábírható, hogy — amit most, lemondásának benyújtása után illetékes helyen följánlottak neki — szabadságot kérjen s azalatt kisérelje meg helyreállítani egészségét — a polgármester ragaszkodott lemondásához.

Augusztus elsejéig hivatalában marad *Márk* Endre, miután nyugdíjaztatását ettől az időtől kezdve kérte. A nyugdíjellenőrző-bizottság legközelebb fogja tárgyalni a polgármester kérvényét és a törvényhatósági bizottság júliusi közgyűlésén fogja azt elintézni. Mint ismeretes, *Márk* Endre 1915 január 1-én foglalta el a polgármesteri széket. Tekintve, hogy a nyugdíjtörvény szerint minden betöltött hét hónapi szolgálatot nyolc hónapnak kell számítani és tekintettel arra a közgyűlési határozatra, amely *Márk* Endre tíz éves közzolgálati működését betudta a nyugdíjigényébe, a polgármester nyugdíját tizenkét évi szolgálat után fogják megállapítani.

A polgármesteri széket ezuttal nem választás, hanem helyettesítés útján fogják betölteni, mivel a kivételes kormányintézkedés ezt így rendeli. Minthogy pedig a polgármesterek a törvény szerinti helyettese a város főjegyzője, ennél fogva a polgármesteri állás betöltésére külön intézkedés nem szükséges, hanem az említett rendelet értelmében *Csöke* Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyző veszi át az ügyek vezetését.

— A nyugdíjasok cipőutalványai. *Miszlai* Károly dr. városi aljegyző fölkéri a nyugdíjasokat, akiknek cipőutalványra van szükségük, hogy sürgősen jelentkezzenek, mert július 5-én tul az üzletekben nem váltják be az utalványokat.

Vegyetek menekült-bélyegeket!

Kinek sok pénze nem futja,
»Sas«-utcába vezet utja.
Ki jó cipőt akar venni,
Annak Grünwaldhoz kell menni

Tisztességes üzletember,
Ki cipőjén sokat nem nyer.
Csekély haszon, nagy forgalom,
Ez az üzleti jutalom.

Grünwald

cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

Kész leánykaruhák és kabátok

elsőrangú kivitelben kaphatók
Fazekasné nődivattermében

FŐTÉB 30. SZÁM

Felfüggesztik a bojkottot

Megakadt az osztrák vasúti forgalom a magyar határ felé

Bécs, júl. 3. Az Oslbanhof hivatalnokai újra megkezdtek a szolgálatot, de ez még nem jelenti a bojkott megszüntetését. Azt hiszik, hogy küszöbön van a bojkott megszüntetése s a bojkott szünetelése alatt újabb tárgyalásokat folytatnak.

Bécs, júl. 3. Az osztrák kormányrendeletet adott ki, amely Magyarország felé irányuló vasúti forgalom teljes megszüntetését rendeli el. Az osztrák kormánynak ez az intézkedése azokra a tarthatatlan állapotokra vezethető vissza, melyeket a nemzetközi szakszervezetek megbízottja az osztrák vasúti forgalomban, különösen pedig a Magyarország felé irányuló vasúti forgalomban a bécsi keleti pályaudvaron előidézt. Az osztrák kormány ma kiadott rendeletében kénytelen bevallani, hogy ebből nagy veszélyek származhatnak úgy a vasúti közlekedésre, mint a szállításra feladott árukra és magára a vasút üzemére is, mert a munkások nem tudják pótolni a tisztviselőket munkájukban.

Az egyetemi építkezések

A kormány engedélyezte a szükséges költségeket

A tudományegyetem építési bizottsága tegnap délelőtt a városháza tanácstermében ülést tartott Tóth Lajos dr. vallás- és közoktatásügyi államtitkár elnöklésével. A kormány képviselőjében még Szabó Lajos miniszteri tanácsos és Jeszenszky Sándor miniszteri titkár jelentek meg; mindketten már több ízben jártak Debreczenben az egyetemi építkezések ügyével kapcsolatban. A város részéről Márk Endre ügyvari tanácsos, polgármester, Magoss György dr. tiszti főügyész, Tóth Emil dr. és Csűrös Ferenc dr. tanácsnokok és Aczél Géza főmérnök vettek részt. A ref. egyházkerületet Baltazar Dezső dr. püspök, a debreceni ref. egyházközséget Dicsőfi József dr. lelkész, a tudományegyetemet Kenézy Gyula dr., Tóth Lajos dr., Darkó Jenő dr., rugonfalvi Kiss István dr. és Kun Béla dr. professorok, az államépítészeti hivatalt Puskás Kálmán műszaki főtanácsos képviselte. Hivatalból vett részt az értekezleten Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispán.

Az építkezések ügyeit Korb Flóris műépítész, a tudományegyetem tervezője ismertette. Bejelentette, hogy a közoktatásügyi minisztérium, — amint már régebben megírtuk, — teljes összegében engedélyezte az építkezéshöz szükséges hitelet, amit a bizottság megelégedéssel tudomásul vett. Ezután bemutatta az egyes vállalkozók költségvetéseit. A bizottság a legtöbb tételhez hozzájárult, ott ahol eltérések vannak, kultuszminiszteri külön bizottság fog dönteni.

A bizottság végül teljes megelégedését fejezte ki afölött, hogy a megbízásoknál a debreceni iparoságot a lehetőség határain belül előnyben részesítették. Ezzel kapcsolatban Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispán két ízben is felszólalt s indítványozta, hogy az asztalos munkák kiadása körül legyenek több figyelemmel a debreceni iparosok érdekeire s

azonkívül a bonctani klinika felépítésénél a már ajánlatot tett és debreceni iparoson kívül kérjék föl ajánlatra a többieket is. A bizottság mindkét felszólalást magáévá tette.

Inzultált képviselő

Ruppert Rezső afférje

Ruppert Rezső nemzetgyűlési képviselő feljelentést tett a rendőrségen Szappanos István tisztviselő ellen, aki csütörtökön éjjel a képviselőt meglátogatta és inzultálta. A botrányos eset a feljelentés szerint a következőképpen játszódott le:

Ruppert csütörtökön este Meskó Zoltán államtitkár, Egán kormánybiztos és több nemzetgyűlési képviselő társaságában az Erzsébet-szálló vacsorázott. Közben észrevette, hogy Szappanos, aki egy másik asztalnál ült, fixirozza őt és megjegyzéseket tesz reá. Ruppert ezután Szabó Sándor képviselővel együtt eltávozott az étteremből. Az utcára érve a két képviselő elvált egymástól. Ekkor Szappanos, aki követte őket, Ruppert elé állt.

— Ön Ruppert Rezső képviselő? — kérdezte tőle.

— Az vagyok, — felelte Ruppert.

A képviselő megkérdezte, hogy mit kíván tőle, mire Szappanos így kiáltott:

— Ön egy aljas gazember!

Ruppert, hogy az utcai botrányt elkerülje, vissza akart térni az étterembe. Amint azonban megfordult, Szappanos hátulról ököllel fejbe ütötte, majd újból feléje sujtott és ezuttal arcán taláta.

Ezután úgy Ruppert, mint Szappanos visszatértek az étterembe, ahol a képviselőket Ruppert panasza annyira felizgatta, hogy újabb botrány kitörését csak a társaságban volt hölgyek akadályozták meg. Meskó államtitkár a rendőrségre telefonált, időközben azonban Szappanos eltávozott az étteremből.

A képviselő támadója ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Óvodába a kisgyermekkel

E hét folyamán tartották meg a debreceni községi gyermekóvók évről-évre vizsgálatait, amelyekben a város képviselőjében Csűrös Ferenc dr. közoktatásügyi tanácsnok jelent meg. A vizsgálatok mindenütt megkapóan kedves ünnepek keretében folytak le. Valóban gyönyörű látvány volt a sok csillogó szemű, kipirult arcú szőszke-barna apróság, amint típegő buzgalommal mutatták be művészetüket, a megjelent néni- és bácsi- és szavalat, énekszám, csoportjáték, azonkívül arról is meggyőződünk, hogy valami ügyes kis mester-séghez is pompásan ért minden gyermek. Az egyik szép papírvirágokat készít, a másik egyéb papírdíszmunkát, a harmadik kertészkedik, a negyedik ötletes játékszereket fabrikál dugóból, gyujtószállból, stb. Egy szóval kitanult mester lett az óvodában mindenik csöppéből.

A vizsgálatok legszembeesőbb tanulsága, hogy a debreceni gyermekóvók valóban feladatuk magaslátán állanak s minden debreceni lakos magának tartozik vele, hogy kisgyermekait az óvoda küldje, ahelyett, hogy az utcán, vagy a kertek közt hagyja kalan-

dozni. Az óvókban a tanítás három év óta teljesen ingyenes s így a legszegényebb osztályból származó gyermekek is részesülhetnek az óvoda gondozásában.

Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik figyelmébe

A hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik nemzeti szövetsége folyó hó 27-én meglehetősen nagy érdeklődés mellett tájékoztató értekezletet megtartotta.

Felhívom azon debreceni hadirokkantakat, hadiárvaikat s hadiözvegyeket, akik fenti szövetség tagjai ohajtanak lenni, hogy eziránti kívánságukat Debrecen város nem ténylegesekeket nyilvántartó tisztjénél (Egyház-tér 7. szám) előadni szíveskedjenek. Figyelmeztetnek a rokkantak, hogy ügyeik itt helyben lesznek elintéztve, tehát felesleges utazástól Budapestre saját érdekükben tartózkodjanak.

Hajdúvármegyei m. kir. katonai parancsnokság.

HIREK.

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomban vasárnap, e hó 4-én az istentiszteletek rendje: a Nagytöplomban: d. e. 9 órakor prédikál Nagy István s.-lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Nagy István s.-lelkész; a Kistemplomban: d. e. 9 órakor prédikál dr. Dicsőfi József lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál Nagy Lajos kollégiumi esküdtfelügyelő, délután 3 órakor kátét magyaráz Peleskey Sándor theologus, a Kosuth-utcai templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Kerekes György Imre s.-lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Mezey Béla s.-lelkész, az Arpád-téri templomban d. e. 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Almássy Márton s.-lelkész, az Ispotályi templomban d. e. 9 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, d. u. 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Kerekes György Imre s.-lelkész, a városi szegényházban d. e. 9 órakor prédikál Mezey Béla s.-lelkész, a homokkerti imaházban d. e. 9 órakor prédikál Molnár Ferenc s.-lelkész. — Vasárnapi iskolák a szokott helyen és időben tartatnak. — Vasárnap d. u. a Konfirmált Leányok Szövetségében 3 órakor a serdülőknél, 4 órakor a felnőtt tagoknak összejövetele a ref. egyház tanácstermében, Egyház-tér 17.

— A körletparancsnok fogadó-napjai. Hegedüs Pál tábornok, katonai körletparancsnok fogadó-napjai egyházi és polgári hatóságok és magánügyének részére: hétfő, szerda, péntek délelőtt 11 óratól 12 óráig. A meghatározott fogadóiön kívül Hegedüs Pál tábornok senkit sem fogad.

— Gábor Áron emléke. A Debreceni Székely Társaság hó 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyen Gábor Áronról, a székely ágyúhősről emlékbeszédet fog tartani Gyalóky Jenő tüzér alezredes. A lánglelkű székely katona emlékének felújítása, aki a 48-as szabadságharcban néhány héttel alatt ugyszólván a semmiből ágyuöntőket teremtett s megszervezte a székely tüzérseget, különösen aktuális a mai időkben s ezért a Székely Társaság erre az alkalomra szívesen látja városunk hazafias közönségét. Az ünnepély a vármegyeház dísztermében lesz.

— Elhalasztották a közgyűlést. A július 8-ikára kitűzött rendes közgyűlés időpontját Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispán és Márk Endre udvari tanácsos polgármester közös megbeszéléssel július 14-ére halasztották. A halasztás azért vált szükségessé, mert a tárgysorozat képontját, a halastavak és a községtakarékpénztár megalkotásának ügyét nem tudták még kellően előkészíteni.

— Az Általános Forgalmi Bank részvénytársaság igazgatósága Wessprémy Zoltán ny. főispán elnökle alatt tartott tegnapi ülésében Bodnár Géza főtitkár aligazgatóvá, Fischer Jakabot, az áruosztály főnökét, valamint Horvát Ernő főosztályfőt cégjegyzgkké és Madár Ernő főosztályfőt főkönyvvezetővé léptette elő.

— Eljegyzések. Frank Ottilia (Színérvárja) és Fenyves Miksa (Budapest) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Frenkel Mariskát (Kántorjánosi) eljegyezte Lichtmann Jenő (Debreczen). (Minden külön értesítés helyett).

Weinberger Ilonkát Hajdúszoboszlóról eljegyezte Spitz Lipót Hegyalja-Mádról.

A városi muzeum történelmi és néprajzi osztálya, úgy mint képtár osztálya, a nyári iskolai szünetidő alatt is minden vasárnap díjtalanul megtekinthető d. e. 9—12, d. u. 2—4 óra közt. Iskolák, társaságok, átutazók hétköznap is. Az oláhok kivonulása óta (márc. 21 óta) a történelmi és néprajzi osztálynak 5640, a képtári osztálynak külön 2700 látogatója volt. Több tanár és tanító az évről-évre vizsga előtt elvezette növendékeit a muzeumba. Így összesen 20 osztály 889 növendéke hallgathatta a muzeum óráit a tanulók értelmi felfogásához alkalmazott magyarázó előadásait.

— Beiratás. A debreczeni nyilvános m. polgári fiúiskolában (Csapó utca 58. sz.) a jövő tanévre szóló előzetes beiratások d. e. 9—12-ig esz-közöltetnek.

— A helyi vasut alkalmazottainak mozgalma. A helyivasut alkalmazottai mozgalmat indítottak, hogy fizetésüket a vállalat 60 százalékkal fölemelje. Az alkalmazottak ma küldöttségileg keresték föl Huberth Ottó dr. kormánybiztos-főispánt és jóindulatu támogatását kérték méltányos kívánságaik teljesítéséhez. A főispán ezt a legkézségesebben megígérte és azonnal érintkezésbe lépett ez ügyben a helyivasut igazgatóságával.

— Felhívás. A m. kir. szegedi honvédkerület hadbiztonságától kézbesítés végett hozzánk megküldött érempótdíjakról szóló fizetési meghagyások alább felsorolt tulajdonosait, minthogy közelebbi címük ismeretlen, ezúton hívjuk fel, hogy azok átvétele végett a Népjóléti Hivatalban a hivatalos órák alatt (d. e. 8—2-ig) jelentkezzenek: Baranyi Sándor tizedes, Bacsó János tizedes, Csige Mihály gyalogos, Csuka Antal tizedes, Halász Lajos gyalogos, Hella József gyalogos, Kása József őrzővezető, Kiss László szakaszvezető, Kocsis István gyalogos, Kristóf János őrmester, Kun Lajos szakaszvezető, Madarász László szakaszvezető, Márton Imre gyalogos, Mikula Gábor tizedes, II. Nagy Lajos gyalogos, Nagy Albert gyalogos, Nagy Gábor gyalogos, Ponga András gyalogos, Püspök Sándor tizedes, Rácsai György gyalogos, Rácz Imre őrmester, Suba János őrzővezető, Szilágyi Balázs gyalogos, Tócs István gyalogos, Takács József gyalogos, Varesik Sándor őrmester, Szőke József gyalogos. Debreczen, 1920 június hó 28-án. Debreczen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

— Felhívás. Alulírottak felkérjük összes hitelezőinket, miszerint az ügyletek rendezése céljából üzleti-helyiségünkben 3 nap alatt megjelenni szíveskedjenek. Horovitz és Friedmann.

Autogén hegesztések, automotor és minidöntő gépjárművek, golyós csapágyak minden méretben. Gazdasági gépalkatrészek állandóan raktáron.

Vértessy Testvérek
Debrecen, Hatvan-utca 53.

— A női felső kereskedelmi iskolába és a keresk. szaktanfolyamra beiratkozni naponként 9–12 óráig lehet, Egyház-tér 2. sz. Az iskolával internátus kapcsolatos.

— A barakkok átalakítása. Hubert Ottó dr. kormánybiztos-főispán titkára útján személyesen is megsúrgette a belügyminisztériumban a városi barakkoknak a vagonlakók részére való átalakításhoz szükséges 540.000 korona kiutalását. A minisztérium elvben hozzájárult, de nem szorosan városi háztartáshoz tartozó ügyről lévén szó, még nem tudják, hogy melyik hatóság illetékes a kiutalásra. A napokban eldöntik, hogy a szükséges összeget a minisztertanácsnak, az országos menekültügyi hivatalnak vagy a népjólét és munkaügyi minisztériumnak kell-e kiutalnia s akkor a legrövidebb időn belül megkezdik az átalakítás munkálatait.

— A vasúti menetrend megjelent a vonatok érkezési és indulási idejéről. Kapható az újságarusoknál és a Csapó-utca 10 szám alatti kiadóhivatalban.

— Marólug. Horváth Juliánna cselédeleány Szent Anna-utca 42. sz. házában levő szolgálati helyén afeletti bánatában, hogy lopással gyanúsították, szublimátot ivott. Súlyos állapotban a kórházba szállították.

— Az anya és csecsemővédők eddig a Stefánia szövetség alkalmazottai voltak. Egy belügyminiszteri rendelet még 1917-ben kimondotta, hogy a 10.000 léleknél nagyobb lakosságú városokban ezeket az állásokat városítani kell. Csűrös Ferenc dr. közoktatásügyi tanácsnok előterjesztést dolgozott ki ebben az értelemben, amelyet a jog és pénzügyi bizottság mai ülésén ismertet.

— A gúti iparvasút ügye. A város most tárgyal azokkal a földbirtokosokkal, akiknek birtokai az építendő gúti iparvasútnak át kell haladnia. Reviczky József földbirtokossal már sikerült megegyezésre jutni, amennyiben a szükséges területszalagot díjtalanul átengedi a városnak s azonkívül 170.000 koronával járul az építkezéshez, hogy birtokán egy rakodo-állomást létesítsenek.

— A szegényügyi bizottság havi ülése. Kedd délután 4 órakor tartja meg a szegényügyi bizottság júliusi havi ülését a városháza tanácstermében. Az ülésen az egyes segélykérelmeket intézik el a szegényügyi biztos jelentése alapján.

— Brammer-féle szövetek feketé, sötétkék és különféle színekben, Costüm, ruha- és köpenyek, Béké Aruházban Csapó-u. 16. A helybeli tisztelt vásárló közönséget saját érdekében kérem, hogy becses látogatásait csak a délutáni órákban 3–6 óráig sziveskedjenek megtenni.

— Villamos szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat készít és javít Földvári elektrotechnikai gyára Széchenyi-utca 55. Telefon szám 168.

— Frank Sándor cégnél Piac-utca 42. Ruhavásznak, grenadinok, selymek, gyapjuszövetek nagy választékban érkeztek.

— Orvosilag elismert haskötők nagyválasztékban Goldstein Karolinánál Miklós-u. 5.

— Grenadin és batiszt különlegességek, valódi francia sephierek, férfi és női gyapju szövetek, saját készítményű fehérneműk nagy választékban kaphatók. Werner divatházban Bika-épület.

— Debreczen sz. kir. város új kis kézi térképe kapható Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai r-t. könyvkereskedésében. Ara K 4/40.

— Már mindenki tudja, hogy a Grünwald cipőüzeme a legjobb cipőket gyártja. Aki onnan vásárol, az sohasem károsul. Tessék oda menni, Egy pár cipőt venni, Ha nem volna kézen. Megcsinálják méret után szépen. Grünwald cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

— Vizvezetési és csatornázási munkálatokat készít Gyenes, Miklós-utca 29.

— Jegyeztesse elő tankönyveit már most Gárdos könyvesboltjában. (Püspöki palota.)

— Olasz Girardi szalmakalapakok 50 koronától 350 koronáig a legszebb választékban Frank Edénél, megyeház mellett.

— Olesón vásárolhat fűszer és csemege árut, ruhafestéket, japán-rizst, rizskeményítőt, tűzkövet, cigarettát, hüvelyt és papírt Rubinstein Béla fűszerüzletében. Miklós-u. 22.

— Kész kosztümök 550 koronától kezdve, továbbá női felöltők és blousok Frank Sándor cégnél Piac-utca 42.

— Halmágyi divatházában az idény előrehaladottsága miatt blousok, pongyolák, grenadin ruhák, aljak és kosztümök leszállított olesó árban kerülnek eladásra.

— Szalma kalapok, apacs ingek, tennis sapkák és övök Frank Imrenél Piac-u. 43. sz.

— Uradalmi tea-vaj székely tömlőtűró, nagyban és kicsinyben kapható Vadásznál, Varga- és Verbőczy-u. sarok.

— Nyolc koronáért újjalakítom nyakkendőit, Rákóczi-utca 23. sz. alatt.

— Női kabátokra legalkalmasabb velour szövetek legjobb színekben érkeztek Feldheim Testvérekhez, Király-utca 4.

— Legfinomabb gyapjuszövetek Kupfer és társánál Kistemplom-bazár.

— Legszebb, legjobb cipőket készít Dregán cipőszalon Király-utca 5.

— Harisnyakötő gummi, gummi-harisnya mérték után. Nadragtartó, vizelet tartó, női pessarium, olla, Ne-verip, hőmérő, jégtömlő, gummi-párna, gyermek gummi, szülészeti yatta, sérvkötő, haskötő Vitáriusnál, Piac-utca 16.

— Világhírű Gyuklts filckalapak divatos formákban és színekben Frank Edénél, megyeház mellett.

FRICZI kalap-szalomban
a legnagyobb nyári kalapvásár megtekinthető.

Olesó szabott árak.
Városházával szemben

SZÍNHÁZ.

Vigszínház.

Vasárnap délután: Tisza Karola fel-leptével Stambul rózsája, operett. Este: Bukow, a székelyek hóhéra. Hétfő: Cigány, népszimű. Kedd: Leányvásár, operett. Szerda: Leányvásár, operett. Csütörtök: Bukow, a székelyek hóhéra, dráma. Péntek: A budapesti Belvárosi színház vendégjátéka. Szombaton és vasárnap ugyanaz.

A színházi iroda hírei. — Tisza Karola ma délután játszik a Stambul rózsája operettben. Előadás kezdete 5 órakor, mérsékelt helyárak. — Bukow, a székelyek hóhéra című erdélyi történet, mely tegnapi előadásával páratlan hatást keltett, ma fokozott érdeklődés mellett kerül színre. — Hétfőn Bakoss Sarolta felléptével a Cigány népsziműt adják. — Leányvásár operett rep-riazére készül az operett személyzet, Bassy Tisza Karola, Lucy Vizvári Elza, Migels Tomot Kun Sándor, Fritzt Kormos játszó. Kedden és szerdán lesz műsor.

— A Budapesti Belvárosi Színház vendégjátéka. Péntek, szombat, vasárnap a Belvárosi Színház művészgárdája: Bajor Giza, Pethő Attila, Mattány Antal, Erődy Jenő és Dvorzsák Baby vendég szerepelnek a Vigszínházban. Péntek és szombaton Schönhernek frap-pan's Gyermek tragédiáját, vasárnap Slóvoda Károlynak szellemes vígjátékát, a Három csésze teát adják. Jegyelővét.

Ravengár II. kalandortörténet ma utoljára az Apollóban. — Az Urániában ma utoljára a nagy hatású 9-ik parancsolat című 5 felvonásos dráma, Olaf Fönns főszereplésével. — Az Arany Bika Moziban A bűnbánó anya című francia filmdráma René Cresté főszereplésével. Előadások 3–5–7 és 9 órakor.

A páncélszoba titká. Detektív történet 5 felvonásban, hétfőn az Uranusban.

A végzetes nyakék. Szerelemi dráma 5 felvonásban hétfőn az Apollóban.

SPORT.

Kispesti AC — DTE

Páratlanul áll Debreczen város sporttörténetében az a lázas érdeklődés, mely a vasárnap délután fél 6 órakor a DTE nagyerdői sporttelepén döntésre kerülő kispesti A. C. — DTE mérkőzést megelőzi.

A kispesti A. C. felállítása:

Varga
Saguly Tury
Stallmach Blasnitz Recsey
Boldog Kiszely, Eisenhoffer Jeszimas Jermy.
DTE:
Szabó

Balla Fejér
Deutsch Gerő Simon
Barta Tárkányi Horváth, Darvas Feci

A DTE vezetősége mindent megtett az előreláthatólag rekordközönség sima és zavartalan elhelyezésére. Jegyek elévételben Blattner-ékszerésznél. (Kossuth-u. 4.)

TÖRVÉNYSZÉK.

Elitelték a direktoriumi tag betörőit. A vörös direktorium egyik tagjának, Vági Istvánnak Piac-utca 26. szám alatti lakása, miután a kommunista vezér a dictatura bukása után megszökött Debrecenből, üresen maradt. A lakást ekkor egy éjszaka feltörték és elvittek onnan nagy értékű ruhaneműt, butorokat és egyéb holmit is. A rendőrség hamarosan kinyomozta és elfogta a betörőket. Jenei Imre és Balog Ferenc próbaidős rendőrök és Podáger János házmester személyében. A direktoriumi tag betörői felett ma itélkezett a debreceni törvényszék. Ujjalussy József kir. ítélőtáblai bíró elnöklésével. A bíróság mindhárom vádlottat egyenkint másfél évi börtönrre ítélte. Az elitelték főbe-beztek.

A püspök atyafisága

— Regény. —

Írta: IVÁNYI ÖDÖN. (98).

Fülöp megszólított egy ilyen siető alakot, de az csak a kezével jelezte, hogy nincs ideje megállni. Fülöp utánuk nézett az éjbe tűnő fogatoknak s azt gondolta magában, hogy ily vesztett gyorsasággal csak kegyelmet szoktak vinni a vesztőhelyre az utolsó percben — vagy pedig segítséget a zöld asztalhoz a megkopasztott játékos számára.

Amint hogy így is volt. A magas vendég valóságos királyi szerencsével játszott s a kaszinó kártyaközösainak az ingük is veszendőben volt már. Hajnal felé elkezdődött a staféták futása. Előkelő kibicék, zsebükben az ismeretes, hosszú, keskeny levélkével, (melyre történelmi nevek voltak írva — keresztbe) szelek szárnyán jártak az alvó városban.

Budapestnek sok híres bankárja emlékszik vissza e nagy éjszakára. Paplan alól huzták ki őket el nem utasítható, elszánt látogatók. A bankár ur sebtiben magára kapott háló-kaftánban, papucsban megy ki az alvó-szobából, mialatt az álmából fölriasztott feleség aggódva suttogja, hogy vigyen magával revolvert, mert hátha nem igazi mágusok, de betörők várják künn.

A bankár, álomtól ragadós szemekkel, egy szál gyertyánál vizsgálja odakünn a váltót s rendben találva mindent, tettett álomsággal és kedvetlenséggel csoszog a pénztárhoz s belső elégedettséggel olvassa ki a váltó-összeget.

A staféta visszavillámlik a kaszinóba, a bankár pedig visszabujik a takaró alá s ravasz nevetés közt beszél el asszonyának az éjszakai üzletet.

Ez a jelenet többször és több helyen ismétlődik ezen az éjszakán. A staféták, mint a csatában a segédtsztek, beszáguldozzák az egész nagy várost és üres kézzel egyik sem tér vissza.

Fülöp, ki újabb időben szerencsével játszott s szépen el volt látva pénzzel: leült és osztatott magának. Pár óra múlva kerék alá jutott. A királyi szerencse letepete őt is... Akkor már a nap kelőben volt s ő királyi fenségének tovább kellett utaznia.

Fülöp ott reggelizett a kaszinóban, de nem volt annyi pénze, hogy fizetni tudjon. Az reggelen azonban megtörtént ez ott nagy vagyonok híres uraival is.

Polyt. köv.

Legolcsóbb napiáron

árusítok tisztán és jól kezelt

faj- és asztali borokat

Waldmann Albert

borkereskedő, Széchenyi-u. 37. Pincék: Az Alföldi Takarékpénztár raktárának telepén Pesti-utca 2. sz.

Óra- és ékszerjavító műhely

Hunyadi-utca 12. sz.
8 nap alatt mindenféle javítást jótállás mellett elkészítik

KOHN MÓR.

„FRICZI“

KALAPSZALOMBAN

óriási választékban legszebb kalapok kaphatók

Városházával szemben

Piac utca 31. szám.

Olesón vásárolhat!

rövid- és norinbergi árut. Dohányzó cikkek és ruhafesték különlegességek állandó nagy raktára

Dávid Ferencz

rövidáru nagykereskedő

HATVAN UTCA 9. SZÁM.

MEGHÍVÓ.

A »Nádudvari Takarékpénztár Részevénytársasága«

1920 július 13-án d. e. 11 órakor Nádudvaron az intézet helyiségében tartja

XIV ik évi reades közgyűlést,

melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hívatnak meg, hogy a közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, kik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az intézet pénztáránál, vagy az Alföldi Takarékpénztárnál Debreczenben letétbe helyezik. Az évi mérleg- és eredmény-számla 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság üzleti helyiségében közszemlére kitétetik.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. 1918. és 1919. évről felvett mérleg-, nyermény-számla, az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése.
2. Határozathozatal ezen számlák és jelentések elfogadása és a nyereség felosztása tárgyában.
3. A felmentvény megadása tárgyában határozat.
4. Az igazgatósági napidíjak s a felügyelő-bizottsági tiszteletdíjak megállapítása az 1920. évre.
5. Sorrend szerint kilépett 3 igazgatósági tag helyének betöltése 3 évre és 2 új ig. tag választása 3 évre.
6. 3 felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.

Viszonteladónak nagybani ajánlat

RAFFIA extra majunga bál vételnél kgr. — 48—
MARÓSZÓDA szappanfőzéshez, 128/130° eredeti vashordó kgr. 51—
GYERTYA fehér áru 24 és 32 nagyságban kgr. 96—
ÁRPAKÁSA eredeti zsák vételnél kgr. — 7—
PAPIRZSINEG erős, zsákkötéshez is használható kgr. — 14—
BUDAI FÖLD nagytényei szabadon kgr. 1—
KÉNPOR eredeti 50 kgr-os zsákban kgr. 14—
Kocsikenőcs 17, 33 és 55 kilós-ládákban kgr. 16—
FÉNYMÁZ minden nagyságban kgr. — 16—

Grünberger és Glöck
 (Fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében.)

krém, puder, szappan, fogkrém, shampooing stb.
 Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Nagybani szétküldés: Budapest, Baross-tér 10. sz.

Friedländer Testvérek

szőlőbirtokosok ::
 bornagykereskedők
 Széchenyi-utca 29. szám.
 Ajánlják kiváló minőségű **fajboraikat** saját termésű olcsó napiárban.

Dr. FLESCHE-féle **SKABOFORM-**
 Leghamarabb megszűnő **KENŐCS ÚJBÓL KAPHATÓ!**
VISSZETEGÉSEGET, SÖMÖRT, OTVART, RÖHESSEGET. Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. Próbátételek, nagy tégely és családi adagokban. Bedörzsölés utánra való **SKABOFORMPUDER** 6 korona.
 Kapható minden gyógyszerárban. — Főraktár: Budapest, Király u. 12.

Sósavat, szappanfőző szódát, szappant, rézgálicot, rizskeményítőt és mindenféle fűszerárut legolcsóbban beszerezhet

VETÉSSYNÉL
 Bethlen-utca 36.

Apró gyertya,

Franck-kávé, zsirszóda, fénymáz, füge, ásványvíz, valamint egyéb **fűszer- és gyarmatáru** legolcsóbban beszerezhető

Kupfer Ignácznál
Bádogos-utca.
 Viszonteladónak árengedmény.

A Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat Központi Irodája (Veres-utca 9. szám) tudomásul adja, hogy a **Szepességi-utca 19. Tócsókert, Szondi-u. 6. és Beresényi-utca 9. számú házak** már **elkelték!!!**
 Ezen házak után tehát már ne tessenek érdeklődni!

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET

Széchenyi-u. 16. sz. alatt
 Foglalkozik kizárólag a **cosmetika** minden ágával, 10 nap alatt eltüntet a legmakacsabb arcbőr hibákat: u. m. májfoltot, szeplőt, mittessert, pattanást stb. Hajszálatat arc, mell és karról rövid idő alatt kiírt. **Arco-massage** jutányosan kapható bérletbe.

Száraz akác szerszámfa és akáczforgács
Kemény Béla és Tsa
 tűzifa telepén, Pesti utca 2. szám

Önkéntes árverés.
 Széchenyi-utca 31. szám alatti utcai lakásban lévő hagyatéki ingóságok közül: porcellán edények, finom poharak, nippel, antik órák, egy vitrin, ágyneműek a legtöbbet igénylőknek 1920 július 6-án kedden délután 4 órakor tartandó árverésen eladatnak. Vevők a vételi illetéket is viselik. Ugyanekkor az ékszerek is megtekinthetők, melyek másnap, szerdán délután 4 órakor kerülnek árverésre. A házastelek, melyen egy 6 szobás modern felszerelésű utcai lakás és 4 udvari lakás van, — szintén eladó az utcai lakás teljes butor berendezésével vagy anélkül. Eladatik a Simonyi-ut 5. sz. alatti nyaraló is. Értekezhetni Dr. Fejér Ferenc ügyvéd irodájában Simonyi-utca 2/a.

Cocus, Der-die-das és Klein-féle **Szappanok**
 Cipő-krémek gyári áron
 Komóde és Hunnia **cipők**
 Cigaretta-papírok
Franknál
 Csapó-utca 11. szám alatt.

Marószóda (marosujvári)
Kristálysóda
Kocsikenőcs
Apró gyertya
Szalalkáli
Litofon és mindennemű fűszer, festék és gyarmatáru beszerezhető

Adorján Jenő és Tsa
 cégnél
 Piac-u. 83. és Király-u. 1. sz.

Békemínőségű **KLINGERIT,** cséplőgépekhez
Bőr- és textilszijak — végnélkül is
Kenőanyagok és minden más műszaki cikk raktáron kapható
HUNGÁRIA BANK Rt. műszaki áruosztálya
 BUDAPEST, V., Honvéd-u. 38.

Kovács- és kazánszerelő, akác műlát,
román-cemento, tűzifát
 waggontételben és métermázsanként oo azonnali szállításra ajánlok. oo
Polyánszky Orest
 tűzifa- és szénkereskedő, Szoboszlai-ooo ut 1., Miklós-utca végén. ooo
Vidéki rendelést is eszközölök.

FERROMETALL
 Fém szerelvény és gépipari részvény társaság
 Budapest, V. Nádor-utca 6.
 Sürgőncím: **FERMET.**
 Szállít raktárról: vas- és fém-gőz- és vízszelvények, csapokat, tolattyukat stb., borprekeket, borszivattyukat, kézi mangorlókat, kerti és tűzitecskendőket és mindenféle műszaki cikket. Elvállalja üzemek és gyárak tervezését és teljes berendezését, leszmérő, lövettyű és minden gépjavitást.

Lineleum-áruházba

megérkezett asztali, padló-lineleum szőnyeg és függöny, gummikabát, házicipő, szandál, gummisarok és más cikkek, melyet a megszokott szolid gyári árban árúsit
Haas Lipót lineoleumáruház
 Ferencz József-ut 58. sz.
 (Megyeház mellett.)

Gőzcséplő készletek
 ötös nyolcas tizes fa-, szén- és szalmafütesre gyártottak tökéletesen javítva
eladók.
 Szunyog és Szabó mérnökök
 Budapest, VI., Váci-ut 69. sz.

Cosmetikai intézetemet
 Széchenyi-utca 18. sz. alól **Simonffy-utca 7. szám alá** helyeztem át, kibővítve hölgyodrászattal és manicur-szalonnal. Eltávolítok mindenféle arcbőrhibát, szeplőt, májfoltot, pattanást 10 nap alatt. Hajszálatat, arc-, mell- és karról legrövidebb idő alatt végleg kiírtom. Arcmasszage jutányos bérletben kapható.

Bélyegválasztékot biztositék vagy prima referenciák mellett küld:
Pálka Jenő bélyegáruháza
 Budapest, Rákóczi-ut 14. sz.
 Telefon József 86-70.
 Bélyeggyűjtemények és ivóégyek vétele legmagasabb árban. Érdeklődésnél választékek. Megjelent a június havi árjegyzék, kapható 2 kor. bélyeg beküldése ellenében.

Terpentin,
 fűrészlakk, politurlakk, kocsilakk, simító-lakk, szecatív, brunolin, vaslakk, fehér és színes zománc legolcsóbban kapható

NEUMANNÁL
 CSAPÓ-UTCA 8. SZÁM.

Saját készítményű **valódi** **bőrlábszárvédők,** kézi és utazóbőröndök, mell-tárcák kaphatók, valamint a szakmabeli javításokat készíti
FEUERMANN bőrdobos,
 Piac-utca 44. az udvarban.

Jégszóda, szalakáli, fondant cukorka, rézgálic, raffia és mindenféle fűszer- és gyarmatárukat viszonteladók a legolcsóbban szerezhetik be
FRIEDMANN SIMON
 fűszer- és gyarmatáru nagykereskedőnél, **Arany János-utca 8. sz.** Osztrák Magyar Bankkal szemben

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **kovács és kerékgyártó üzemet szatler és kocsifényezésel** kibővíttem és így módomban van megrendeléseket és javításokat pontosan eszközölni. Uj kocsik állandóan raktáron.
Neuländer Andor
 kocsigyártó
 Debreczen, Erzsébet-ut 28.

Piac-u. 9.

Kalapüzem

Javítások 8 nap alatt.
 Városi és állami tisztviselők előnyárban részesülnek.

CSILLAG ADOLF

rövidáru nagykereskedése **BÁDOGOS-U. I.**

1000, 500, 400 vardos és 30 mhr. cseresznye	Cigarettapapírok és hüvelyek gyári raktára.	Mindenféle pipa- és dohányzó kellékek.
Cipőtűzők fél és egész be minden színben	Zakó-, máliány-, dísz-, cérna és gyöngyházgombok	Gépselyem, himző és stoppoló pamut
Fodrászati cikkek. Eredeti Schuizer- horotvaszappan.	Cipőkremek mélyen leszállított árban. Márka árak!	Tűző 5 ^{mm} DIANA SŐBORSZESZ
Ruhafesték különle- gességek	Kohinor- Patent kapocs	Kafe és mesze árak

Az árak olcsóságáról tesék személyesen meggyőződni.

Ruhafesték

minden színben,

Közszükségleti áruházba **9 sz.** Csapó-utca

cipőkremek, cigarettafüvegy és papír, tűzők, szobaseprők mindenféle szappanok, spirítusz-kocsa, Szidói, Kalodont, pipák érkeztek a

ULLMANN ÉS SELIGMANN

SZÁLLITMÁNYOZÓK
BUDAPEST-WIEN
SZEGED.

Elvállaljuk pontosan és jutányos díjazás mellett nemzetközi szállítást, elvámolásokat és árufuvarozásokat lebonyolítását. Elintézzük átutalásokat, árubebiztosságokat, bevételi és kiviteli engedélyek iránti kérelmeket.

Speciális gyűjtőforgalom
BUDAPEST-DEBRECEN, WIEN-DEBRECEN között.
Érdekképviseletek minden fontosabb kereskedelmi piacon.

Debreceni fióktelep:
Verbőczy-utca 2. szám,
Keresk. és iparkamara épület.

Gazdák figyelmébe!

Szekerkerékek vasalással együtt leggyorsabban beszerezhetők, megfizült kerékráfok néhány perc alatt meghúzódnak a Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár részvénytársaságnál.

Van Önnek eladó háza? földje? vagy szőlője?

Bizza meg az eladással Debreczen város legregibb adásvételi irodáját, a 20 év óta fennálló Nagy Lajos Országos Adásvételi Irodát. Nem kerül Önnek egy fillérbe sem! Nem kell Önnek az eladásért fizetnie semmit! Eladás vért felvételnek a legkisebb telepi, költségű hazak is! Az iroda Veres-utca 9. szám alatt van. (Csapó-utcai rész. Villanyos közlekedés.) Hivatalos órák állandóan egész nap.

Divatos sapkák

24 órán belül készülnek, valamint készen is kaphatók. Veszünk maradék szöveteket...

Sapagyártási vállalat,

Széchenyi-utca 16.

Vesztegetés,

rüh, sőtör gyógykezelésre jó hatású szer a szagtalan és kellemes illatú Gerő-féle Boróka-kenőcs
Ára 10, 20, 30 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 22 kor. Kapható minden gyógyszerárban. Készült: Hunnia Gyógyszerészeti Laboratórium BUDAPEST, IX., Ráday-utca 12. sz.

Kovács József

fuvarozási vállalat
elvállal áru és bármilyen fuvarozást stráffal és szekérrel. Személyszállítást hintóval helyben és vidékre.

Iroda: **Csapó-u. 8. sz.**

Árverési hirdetmény.

A debreceni református egyház az 1920. július hó 12-én, hétfőn délelőtt 9 órakor, az egyház tanácstermében, Egyház-tér 17. sz. a. tartandó nyilvános magánárverésen eladja:
1. A debreczeni Széchenyi-u. 8. sz. a. házat, kikiáltási ár 470.000 korona.
2. Hatvan-u. 43. sz. a. házat, kikiáltási ár 240.000 korona.
3. Hatvan-u. 1-3. sz. a. nagy bérházat, kikiáltási ár 6.000.000 korona. Ugyanezen alkalommal a beérkezett utóajánlatok folytán — utóajánlati árverésen eladja a ref. egyház:
1. A Péterfia-u. 19. sz. a. házat, kikiáltási ár 320.000 korona.
2. Az Egymalom-u. 9. sz. a. házat, kikiáltási ár 135.000 korona.
Az ingatlanok a kikiáltási áron alól nem fognak eladatni.
Az árverési feltételek a gazdasági gondnoknál, az egyházi ügyvédnél és az egyházi hivatalban (Egyház-tér 17. sz. a.) megtekinthetők. Ez utóbbi helyen 10 koronáért megszereshető.
Debreczen, 1920 július 2.
Az árverést tolganatosító küldöttseg.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15.—, minden további szó K 150. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.

Férjhez
menne elvált asszony két gyermekkel intelligensebb kereskedőhöz. Van üzlet, lakás berendezéssel. Ajánlatok «Zsidó nő» jel alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Vidám
kedélyű 22 éves fiatal ember keresi olyan fiatal leány ismeretséget, kívül üres óráit kellemesen eltölthetné. Jelige: «Nagy-erdő.»

Magasrangú
magántisztviselő olyan független intelligens leánnyal óhajt megismerkedni, ki önmagával szabadon rendelkezik. A kiadóhivatalba intézendő «1920» jelű levelet a lapban jelezni kérem.

VÉTEL.

Veszünk
egy 4-es vagy 5-ös pénzszekrényt. — Ajánlatok, vagy címek a kiadóhivatalba kéretnek.

Öcska ölmot
tisztított állapotban bármily mennyiségben (10 kgtól) veszünk. — Cím a kiadóhivatalban.

ELADÁS.

Mész, Cement, Gipsz,
Budai föld, fedéllemez, menyezett-nád kapható
Bethlen utca 23. sz.

Ház,
központhoz közel, két négyszobás, három egy-szobás lakással eladó. Megbízott dr. Malatinszky Zoltán ügyvéd Hajdú-szoboszlón.

Mindenféle
új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Eladó
egy jó karban levő kocsit Széchenyi-utca 33.

Eladó
2 nagy Meidlinger-kályha teljesen jókarban. Alkalmas gyári, pénzügyi, vendéglői vagy más nagyobb helyiség fűtésére. Fűthető fával vagy szénrel. Megtekinthető a kiadóhivatalban.

Négy kerekű
kézi kocsit eladó József kir. herceg-utca 60.

SASSOW-enyv

(kénsavas)
kékviz és essenciák, cipőkrem, vaspor, gyertya, Raffia, Club-specialité, «Hansa»-papírok, és hüvelyek, állványpapírok, Rasol, Diana, Borolin és Ezerjó sősborszesz, gyümölcsíz, továbbá minden fűszer- és gyarmat-áru cikkek legjutányosabb árban kaphatók

PARKAS és GOLDBERGER
nagykereskedésében,

Hunyadi-utca 17-19. sz.

Dr. Hegedűsné Gyermeke-divatháza

Simonffy-u. 2. sz.

Gyermekecipők
Cérmazoknik
Fürdősapkák
Gyermekegyműk nagyválasztékban.

Szolid üzleti elvek.

Tűzfátörzs
ölenként és aprítva Unió tűzifa részvénytársaságnál beszerezhető. Ispó-tály-telep 1.

Kombinált
pamut-papír kelme, cca 25 méter, méterenkint 30 koronáért eladó. — Sapkanemű gyártásra rendkívül alkalmas. Cím a kiadóhivatalban.

Tenniszrakett
egy teljesen új és egy keveset használt, eladó. Cím Péterfia-u. 18. 3. ajtó.

Egy teljesen új
zsakket-öltöny (csikos nadrággal) valódi Himalaja-szövetből, elsőrangú cég munkája, magasabb, erős termetre eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Hordó
2 drb festékes eladó a kiadóhivatalba.

Eladó
jutányosan köser házilag készült libaszir Piac-utca 72. I. emelet.

Bagaria
sárga félcipő, fehér se-lyem menyasszonyi cipő mindkettő 36-os, fekete bársony kivágott cipő 39-es, alig használtak, eladók. Piac 22. II. em. 2. sz., délelőtt 9-11-ig.

Színházi láteső
(gyöngyház), egy utazó táska sportcipő, 36-os új fiucipő és paradicsom eladó. Rákóczi-utca 28. Keresztépület.

KERESLET.

Főkönyvelő
órai vagy egész napi könyvelést vállal. Cím a kiadóhivatalban.

Tanuló leányok
lapunk nyomdájában fizetéssel felvétetnek.

Könyvkötő
tanulóleányok, 14 éven felüli, felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Értékpapírt
keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Könnnyű
munkára azonnali belépésre kifutó leány keres-
tetik. Cím a kiadóhivatalban.

Főzőnő
tisztá, rendes kerestetik
Frankl, Piac-utca 70.

Kifutó
fiu felvétetk. Hol, meg-
mondja a kiadóhivatal.

Iregépet
és telefonkészüléket ke-
resünk megvételre. Ull-
mann és Seligmann szál-
lítók, Verbőczy-u. 2.

VEGYÉS.

Cséplést
vállalunk 8-as magyar
állami magánjáró gé-
pünkre, vidékre is. Ver-
tesy Testvérek Hatvan-
utca 53.

Munkakönyvem
Fái névre elvesztettem,
megtalálót jutalmazom
Kéttmalom-utca 16.

Butorozott szobát
— esetleg előszobával —
keresek Hatvan-utcán
vagy környékén. Vajda,
Hatvan-u. 35.

Elcserelem
1 szoba, konyha és mel-
lékhelyiségekből álló ut-
cai lakásomat 1, esetleg
két szobás lakással. Szab-
ad baromfitartás. Érte-
kezni Berek-utca 5. sz.
alatt.

2000
korona jutalmat adok
annak aki engem 2 szoba,
konyhából álló lakáshoz
juttat. Címre küldött
ajánlatok a kiadóhiva-
talba intézendők.

Elcserelem
Főterhez közel 2 kisebb
szobából és konyhából
álló lakásomat ugyan-
ilyen nagyobb lakással
vagy magános házzal,
mely esetleg lehet a kö-
zeli kertészségben is. Cím
kérem a kiadóba.

Bérelnek
olyan magános házat,
melyben egyedül lakhat-
nék és amelyben sertés
és baromfitenyésztésre
alkalmas udvar lenne.
Ajánlatot «Megbízható»
jellegre a kiadóba kérek.

Gazdasszonyi
állást vállalna fiatal in-
telligens nő. — Címek
a kiadóhivatalba adan-
dók le.

Plisszeröz
és guvléroz Farkas Bella
Arany János-u. 20.

Egy fiu
kovács tanoncnak felvé-
tetik Diószegi-ut 10. sz.
(Vágóhid mellett.)

KÖZPONTI

fuvarozási vállalat,
Debreczen, Eszauh-utca 39
felvállal mindennemű
fuvarozást helyben és
vidékre.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

Irodalmi és nyomdai részvénytárs.

Nyomatott Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.